

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

DOBROSTAN ZWIERZĄT MOŻLIWOŚCI DOFINANSOWANIA Z EKOSCHEMATU I WYMOGI IRZ

Stare Pole, 14 marca 2024 roku

www.gov.pl/web/arimr

Celem jest zachęcenie do stosowania
podwyższonych warunków
utrzymywania zwierząt, które
wykraczają ponad odpowiednie
normy wynikające z powszechnie
obowiązującego prawa i
powszechnie stosowanej praktyki.

WYMOGI

- ❑ Rolnik musi posiadać siedzibę stada zwierząt odpowiedniego gatunku, zarejestrowaną zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, a w przypadku drobiu – numer zakładu drobiu.
- ❑ Wymogi odnoszące się do danej grupy zwierząt dotyczą wszystkich zwierząt tej grupy utrzymywanych w gospodarstwie rolnym.
- ❑ Zwierzęta objęte wymogami są oznakowane i zarejestrowane w komputerowej bazie danych ARiMR (IRZPlus) zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (jeśli dotyczy).

PLAN POPRAWY DOBROSTANU

- ❑ Posiadanie planu poprawy dobrostanu zwierząt (w odniesieniu do bydła wymóg ten dotyczy praktyk dobrostanowych polegających na zapewnieniu zwiększonej co najmniej o 20% lub co najmniej o 50% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach oraz wariantu dotyczącego dobrostanu krów mamek utrzymywanych w systemie otwartym).
- ❑ Obowiązek opracowywania planu poprawy dobrostanu zwierząt nie dotyczy rolników ekologicznych korzystających ze wsparcia dobrostanowego na uproszczonych zasadach.
- ❑ Plan poprawy dobrostanu zwierząt rolnik należy złożyć za pomocą systemu teleinformatycznego ARiMR albo kierownikowi biura powiatowego ARiMR na formularzu opracowanym przez ARiMR i udostępnionym na stronie internetowej. Plan ten www.gov.pl/web/arimr wany jest na potrzeby kontroli administracyjnej realizacji praktyk lub

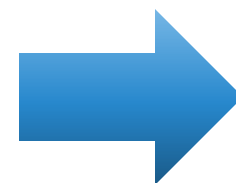
WYMOGI

- ❑ Rolnik realizujący interwencję dotyczącą dobrostanu zwierząt zobowiązany jest do **jednorazowego odbycia szkolenia z zakresu metod ograniczających stosowanie antybiotyków (wymóg od 2024 r.)**.
- ❖ Szkolenie w terminie do dnia 14 marca roku następującego po roku, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności dobrostanowej.
- ❖ Obowiązek odbycia szkolenia, nie dotyczy rolnika, który odbył takie szkolenie przed dniem złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej. Szkolenie organizują bezpłatnie jednostki doradztwa rolniczego.

WARIANTY

Praktyki podwyższające poziom dobrostanu zwierząt w ramach następujących wariantów:

1. Wariant Dobrostan loch
2. Wariant Dobrostan tuczników
3. Wariant Dobrostan krów mlecznych
4. Wariant Dobrostan krów mamek utrzymywanych w pomieszczeniach lub w budynkach
5. Wariant Dobrostan krów mamek utrzymywanych w systemie otwartym
6. Wariant Dobrostan opasów

WARIANTY

Praktyki podwyższające poziom dobrostanu zwierząt w ramach następujących wariantów:

6. Wariant Dobrostan owiec
7. Wariant Dobrostan kur niosek
8. Wariant Dobrostan kurcząt brojlerów
9. Wariant Dobrostan indyków utrzymywanych z przeznaczeniem do produkcji mięsa
10. Wariant Dobrostan koni utrzymywanych w pomieszczeniach lub w budynkach
11. Wariant Dobrostan koni utrzymywanych w systemie otwartym
12. Wariant Dobrostan kóz

WARIANT DOBROSTAN LOCH WARIANTÓW

Zasady ogólne:

- ☐ na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach tego wariantu należy posiadać **co najmniej jedną lochę indywidualnie oznakowaną i zarejestrowaną w IRZPlus,**
- ☐ wszystkie lochy w gospodarstwie rolnym są indywidualnie oznakowane i zarejestrowane zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- ☐ lochy nie są utrzymywane w systemie jarzmowym; dopuszcza się jednak utrzymywanie loch w jarzmie w okresie okołoporodowym **nie dłużej niż przez 14 dni,**
- ☐ świnie mają zapewniony stały dostęp do wystarczającej ilości bezpiecznych materiałów lub przedmiotów absorbujących ich uwagę dzięki którym zwierzęta te będą zaspokajały potrzebę poznawania otoczenia i poszukiwania paszy.

WARIANT DOBROSTAN LOCH WARIANTÓW

Chcąc realizować wariant Dobrostan loch jest obowiązek do realizacji praktyki:

➤ zwiększenie, co najmniej o 20% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach

albo

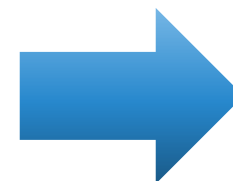
➤ zwiększenie, co najmniej o 50% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach.

Dodatkowo można realizować praktykę:

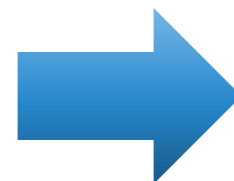
- ☐ zapewnienie utrzymywania zwierząt na ściółce ze słomy lub podobnego materiału,
- ☐ późniejsze odsadzanie prosiąt – nie wcześniej niż w 35. dniu od dnia ich urodzenia.

Lp.		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w praktyce - zwiększona co najmniej o 20% powierzchnia bytowa	Wymogi w praktyce - zwiększona co najmniej o 50% powierzchnia bytowa
1.	Powierzchnia kojca, dla loch w okresie porodu i odchowu prosiąt ssących	co najmniej 3,5 m ²	co najmniej 4,2 m ²	co najmniej 5,25 m ²
Powierzchnia kojca/szt. zwierzęcia, utrzymywanie grupowe:				
2.	Lochy	co najmniej 2,25 m², przy czym w przypadku loch prośnych, co najmniej 1,3 m² powierzchni kojca powinno stanowić stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe Jeśli w kojcu utrzymywane jest: - do 5 sztuk - powierzchnia powinna być większa o 10%**; - powyżej 39 sztuk - powierzchnia może być mniejsza o 10%**	co najmniej 2,7 m², przy czym w przypadku loch prośnych, co najmniej 1,3 m² powierzchni kojca powinno stanowić stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe Jeśli w kojcu utrzymywane jest: - do 5 sztuk - powierzchnia powinna być większa o 10%** tj. 3 m²; - powyżej 39 sztuk - powierzchnia może być mniejsza o 10%** tj. 2,4 m²	co najmniej 3,4 m², przy czym w przypadku loch prośnych, co najmniej 1,3 m² powierzchni kojca powinno stanowić stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe Jeśli w kojcu utrzymywane jest: - do 5 sztuk - powierzchnia powinna być większa o 10%** tj. 3,8 m²; - powyżej 39 sztuk - powierzchnia może być mniejsza o 10%** tj. 3 m²

Lp.		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w praktyce - zwiększona co najmniej o 20% powierzchnia bytowa	Wymogi w praktyce - zwiększona co najmniej o 50% powierzchnia bytowa
2.	Łosзки po pokryciu	co najmniej 1,64 m ² , przy czym co najmniej 0,95 m ² powierzchni kojca powinno stanowić stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe Jeśli w kojcu utrzymywane jest: - do 5 sztuk - powierzchnia powinna być większa o 10%** - powyżej 39 sztuk - powierzchnia może być mniejsza o 10%**	co najmniej 2 m ² , przy czym co najmniej 0,95 m ² powierzchni kojca powinno stanowić stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe Jeśli w kojcu utrzymywane jest: - do 5 sztuk - powierzchnia powinna być większa o 10%** tj. 2,2 m ² ; - powyżej 39 sztuk - powierzchnia może być mniejsza o 10%** tj. 1,8 m ²	co najmniej 2,5 m ² , przy czym co najmniej 0,95 m ² powierzchni kojca powinno stanowić stałe podłoże i nie więcej niż 15% tego podłoża - otwory odpływowe Jeśli w kojcu utrzymywane jest: - do 5 sztuk - powierzchnia powinna być większa o 10%** tj. 2,7 m ² ; - powyżej 39 sztuk - powierzchnia może być mniejsza o 10%** tj. 2,2 m ²
Powierzchnia kojca/szt. zwierzęcia, utrzymywanie pojedyncze:				
3.	Loch (***)	co najmniej: - długość - długość zwierzęcia powiększona o 0,3 m, nie mniej jednak niż 2 m; - szerokość 0,6 m.	co najmniej 2,7 m ²	co najmniej 3,4 m ²

WARIANT DOBROSTAN TUCZNIKÓW WARIANTÓW

Zasady ogólne:

- ☐ do płatności kwalifikują się tuczniki pochodzące od loch utrzymywanych w gospodarstwach realizujących interwencję dotyczącą dobrostanu loch lub tuczniki pochodzące od loch utrzymywanych w siedzibie stada położonej nie dalej niż 50 km (w linii prostej) od siedziby stada, w której będą utrzymywane tuczniki, w odniesieniu do których realizowany jest dobrostan tuczników
- ☐ świnie mają zapewniony stały dostęp do wystarczającej ilości bezpiecznych materiałów lub przedmiotów absorbujących ich uwagę, dzięki którym zwierzęta będą zaspokajały potrzeby poznawania otoczenia i zaspokajania paszy.

WARIANT DOBROSTAN TUCZNIKÓW WARIANTÓW

Chcąc realizować wariant Dobrostan tuczników jest obowiązek do realizacji praktyki:

- zwiększenie, co najmniej o 20% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach albo
- zwiększenie, co najmniej o 50% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach.

Dodatkowo można realizować praktykę:

- ❑ zapewnienie utrzymywania na ściółce ze słomy lub podobnego materiału na powierzchni pozwalającej na jednoczesny odpoczynek zwierząt.

W przypadku gospodarstw, w których prowadzi się cykl zamknięty świń, a rolnik realizuje jednocześnie warianty Dobrostan loch i Dobrostan tuczników możliwe jest otrzymanie dodatkowej płatności do tuczniaka kwalifikującego się do płatności w ramach dobrostanu tuczników urodzonych w tym gospodarstwie

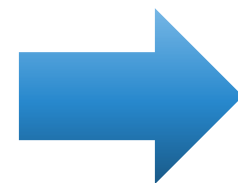
Lp		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariancie – zwiększona co najmniej o 20% powierzchnia bytowa	Wymogi w wariancie – zwiększona co najmniej o 50% powierzchnia bytowa
1.	Powierzchnia kojca w przeliczeniu na jedną sztukę powinna wynosić, w przypadku utrzymywania grupowego dla warchlaków i tuczników o masie ciała, co najmniej:			
	do 10 kg	0,15 m ²	0,18 m ²	0,23 m ²
	powyżej 10 do 20 kg	0,2 m ²	0,24 m ²	0,3 m ²
	powyżej 20 do 30 kg	0,3 m ²	0,36 m ²	0,45 m ²
	powyżej 30 do 50 kg	0,4 m ²	0,48 m ²	0,6 m ²
	powyżej 50 do 85 kg	0,55 m ²	0,66 m ²	0,83 m ²
	powyżej 85 do 110 kg	0,65 m ²	0,78 m ²	0,98 m ²
	powyżej 110 kg	1 m ²	1,2 m ²	1,5 m ²

WARIANT DOBROSTAN KRÓW MLECZNYCH

Zasady ogólne:

- ☐ na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach Wariantu Dobrostan krów mlecznych należy posiadać **co najmniej jedną krowę mleczną**,
- ☐ do wariantu Dobrostan krów mlecznych kwalifikują się krowy o zgłoszonym w IRZPlus mlecznym typie użytkowym, a w przypadku krów w typie użytkowym kombinowanym – o mlecznym kierunku użytkowania.

WARIANT DOBROSTAN MLECZNYCH WARIANTÓW

W ramach wariantu Dobrostan krów mlecznych można realizować następujące praktyki:

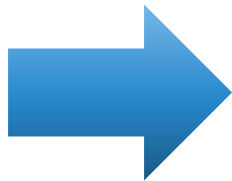
- ❑ zwiększenie co najmniej o 20% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach,
- ❑ zwiększenie co najmniej o 50% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach,
- ❑ zapewnienie wypasu – co najmniej przez 120 dni w okresie pastwiskowym (od 1 kwietnia do 30 września), bez uwięzi, min. przez 6 godzin dziennie,
- ❑ zapewnienie wybiegu – co najmniej przez 4 godziny dziennie przez cały rok (w okresie pastwiskowym praktykę wybiegu uznaje się za zrealizowaną, jeżeli w okresie pastwiskowym rolnik realizuje praktykę wypasu co najmniej przez 8 godzin dziennie),
- ❑ utrzymywanie na ściółce – utrzymywanie na ściółce ze słomy lub podobnego materiału lub wydzielenie części ze ściółką ze słomy lub podobnego materiału o powierzchni pozwalającej na jednoczesny odpoczynek krów mlecznych,
- ❑ późniejsze odsadzanie cieląt – nie wcześniej niż w 5. dniu od dnia ich urodzenia.

Lp		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariancie - zwiększona co najmniej o 20% powierzchnia bytowa	Wymogi w wariancie - zwiększona co najmniej o 50% powierzchnia bytowa
1.	W systemie wolnostanowiskowym z wydzielonymi legowiskami: - wymiary wydzielonego legowiska - powierzchnia odpasowo - ruchowa	długość - co najmniej 2,1 m, szerokość - co najmniej 1,1 m; -	długość - co najmniej 2,1 m, szerokość - co najmniej 1,1 m; co najmniej 4 m²	długość - co najmniej 2,1 m, szerokość - co najmniej 1,1 m; co najmniej 5 m²
2.	Powierzchnia, w przeliczeniu na jedną sztukę w systemie wolnostanowiskowym bez wydzielonych legowisk na ściółce	co najmniej 4,5 m ²	co najmniej 5,4 m ²	co najmniej 6,8 m ²

WARIANT DOBROSTAN KRÓW MAMEK UTRZYMYWANYCH W POMIESZCZENIACH LUB W BUDYNKACH

Zasady ogólne:

- ☐ na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach Wariantu Dobrostan krów mamek utrzymywanych w pomieszczeniach lub w budynkach należy **posiadać co najmniej jedną krowę mamkę**
- ☐ wymogami wariantu objęte są krowy mamki, cielęta, opasy o masie ciała do 300 kg i jałówki o zgłoszonym w IRZPlus **mięsnym typie użytkowym**, a w przypadku bydła w **typie użytkowym kombinowanym – o mięsnym kierunku ich użytkowania.**
- ☐ Przyjmuje się, że o www.gov.pl/web/arimr **masę ciała 300**
wieku 8 miesięcy.

WARIANT DOBROSTAN KRÓW MAMEK UTRZYMYWANYCH W POMIESZCZENIACH LUB W BUDYNKACH

W ramach wariantu Dobrostan krów mamek utrzymywanych w pomieszczeniach lub w budynkach rolnik może realizować następujące praktyki:

- ☐ zwiększenie co najmniej o 20% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach
- ☐ zwiększenie co najmniej o 50% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach
- ☐ zapewnienie wypasu – co najmniej przez 120 dni w okresie pastwiskowym (od 1 kwietnia do 30 września), bez uwięzi, min. przez 6 godzin dziennie,
- ☐ zapewnienie wybiegu – co najmniej przez 4 godziny dziennie przez cały rok (w okresie pastwiskowym praktykę wybiegu można zastąpić poprzez zapewnienie zwierzętom objętym wymogami wypasu co najmniej przez 8 godzin dziennie),
- ☐ utrzymywanie na ściółce – utrzymywanie na ściółce ze słomy lub podobnego materiału lub wydzielenie części ze ściółką ze słomą lub podobnym materiałem o powierzchni pozwalającej na jednoczesny odpoczynek krów.

W przypadku utrzymywania [\[www.gov.pl/web/arimr\]](http://www.gov.pl/web/arimr) w pomieszczeniu/budynku można realizować praktyki w zakresie zapewnienia wypasu, wybiegu oraz

Lp		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariancie - zwiększona co najmniej o 20% powierzchnia bytowa	Wymogi w wariancie - zwiększona co najmniej o 50% powierzchnia bytowa
1.	W systemie wolnostanowiskowym z wydzielonymi legowiskami:	Jałówki powyżej 7 m-ca ciąży		
		wymiary wydzielonego legowiska:	wymiary wydzielonego legowiska:	wymiary wydzielonego legowiska:
		- długość - co najmniej 2,1 m,	- długość - co najmniej 2,1 m,	- długość - co najmniej 2,1 m,
		- szerokość - co najmniej 1,1 m	- szerokość - co najmniej 1,1 m;	- szerokość - co najmniej 1,1 m;
		powierzchnia odpasowo - ruchowa: -	powierzchnia odpasowo - ruchowa: co najmniej 4 m ²	powierzchnia odpasowo - ruchowa: co najmniej 5 m ²
		Jałówki powyżej 6 m-ca życia, ale nie dłużej niż do 7 m-ca ciąży		
2.	W systemie wolnostanowiskowym bez wydzielonych legowisk na ściółce	wymiary wydzielonego legowiska:	wymiary wydzielonego legowiska:	wymiary wydzielonego legowiska:
		- długość - co najmniej 1,9 m,	- długość - co najmniej 1,9 m,	- długość - co najmniej 1,9 m,
		- szerokość - co najmniej 0,9 m;	- szerokość - co najmniej 0,9 m;	- szerokość - co najmniej 0,9 m;
		powierzchnia odpasowo - ruchowa: -	powierzchnia odpasowo - ruchowa: - 4 m ²	powierzchnia odpasowo - ruchowa: - 5 m ²
		Jałówki powyżej 7 m-ca ciąży		
		co najmniej 4,5 m ²	co najmniej 5,4 m ²	co najmniej 6,8 m ²
3.	W systemie wolnostanowiskowym bez wydzielonych legowisk i ściółki	Jałówki powyżej 6 m-ca życia, ale nie dłużej niż do 7 m-ca ciąży		
		co najmniej 2,2 m ²	co najmniej 2,6 m ²	co najmniej 3,3 m ²
		Jałówki powyżej 19. m-ca życia, jednak nie dłużej niż do 7. m-ca ciąży		
		co najmniej 2 m ²	co najmniej 2,2 m ²	co najmniej 3 m ²
		Jałówek powyżej 6. m-ca życia do 19. m-ca życia		
		co najmniej 1,6 m ²	co najmniej 1,9 m ²	co najmniej 2,4 m ²

WARIANT DOBROSTAN KRÓW MAMEK UTRZYMYWANYCH W SYSTEMIE OTWARTYM**Zasady ogólne:**

- ☐ na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach Wariantu Dobrostan krów mamek utrzymywanych w systemie otwartym należy **posiadać co najmniej jedną krowę mamkę**
- ☐ wymogami wariantu objęte są krowy mamki, cielęta, opasy o masie ciała do 300 kg i jałówki o zgłoszonym w IRZPlus mięsnym typie użytkowym, a w przypadku bydła w typie użytkowym kombinowanym – o mięsnym kierunku ich użytkowania.
Przyjmuje się, że opas osiąga masę ciała 300 kg w wieku 8 miesięcy.
- ☐ zwierzęta objęte wymogami wariantu utrzymywane są bez uwięzi.

Krowom mamkom, cielętom o masie ciała do 300 kg, jałówkom użytkowanym w kierunku mięsnym, zapewnia się

OPIS WARIANTÓW

lp		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariantcie - zwiększona co najmniej o 20% powierzchnia bytowa
Powierzchnia, na której utrzymywane jest bydło na 1 sztukę wynosi, co najmniej:			
1.	Cielęta	5 m ²	6 m ²
2.	Jałówki	10 m ²	12 m ²
3.	Opasy do 300 kg	-	12 m ²
4.	Krowy	15 m ²	18 m ²

WARIANT DOBROSTAN OPASÓW

Zasady ogólne:

- ☐ Do wariantu Dobrostan opasów kwalifikuje się bydło w wieku poniżej 18. miesiąca życia przeznaczone do opasu o zgłoszonym w IRZPlus o kierunku użytkowania:
 - ✓ mleczny – opasowy, albo
 - ✓ mięsny – opasowy, albo
 - ✓ opasowy.
- ☐ W przypadku opasów, które nie pochodzą od krów mamek objętych ekoschematem Dobrostan zwierząt – do płatności kwalifikuje się bydło opasowe w wieku od ukończenia 4. miesiąca do ukończenia 18. miesiąca, utrzymywane w danym gospodarstwie w tym okresie, **co najmniej przez 120 dni**.
- ☐ W przypadku opasów, które pochodzą od krów mamek objętych ekoschematem Dobrostan zwierząt – do płatności kwalifikuje się bydło opasowe o masie ciała powyżej 300 kg do ukończenia 18. miesiąca, utrzymywane w danym gospodarstwie, w tym okresie, **co najmniej przez 120 dni**, www.gov.pl/web/arimr przyjmuje się, że opas osiąga masę ciała 300 kg w wieku 8 miesięcy.

WARIANT DOBROSTAN OPASÓW WARIANTÓW

W ramach wariantu Dobrostan opasów utrzymywanych w pomieszczeniach lub w budynkach można realizować następujące praktyki:

- ☐ zwiększenie co najmniej o 20% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach
- ☐ zwiększenie co najmniej o 50% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach
- ☐ zapewnienie wypasu – co najmniej przez 120 dni w okresie pastwiskowym (od 1 kwietnia do 30 września), bez uwięzi, min. przez 6 godzin dziennie,
- ☐ zapewnienie wybiegu – co najmniej przez 4 godziny dziennie przez cały rok (w okresie pastwiskowym praktykę wybiegu można zastąpić poprzez zapewnienie zwierzętom objętym wymogami wypasu co najmniej przez 8 godzin dziennie),
- ☐ utrzymywanie na ściółce – utrzymywanie na ściółce ze słomy lub podobnego materiału lub wydzielenie części ze ściółką ze słomą lub podobnym materiałem o powierzchni pozwalającej na jednoczesny odpoczynek krów.

Lp		Obowiązujące normy prawne	Wymogi w wariancie - zwiększona co najmniej o 20% powierzchnia bytowa	Wymogi w wariancie - zwiększona co najmniej o 50% powierzchnia bytowa
CIEŁĘTA (*)				
1.	Utrzymywane pojedynczo – wymiary kojca***	a) szerokość - co najmniej wysokość cielęcia w kłębie, b) długość - co najmniej 1,1 długości ciała cielęcia mierzonej od czubka nosa do ogonowej krawędzi guza kulszowego;	a) szerokość - co najmniej wysokość cielęcia w kłębie +20%, b) długość - co najmniej 1,1 długości ciała cielęcia mierzonej od czubka nosa do ogonowej krawędzi guza kulszowego + 20%	a) szerokość - co najmniej wysokość cielęcia w kłębie +50%, b) długość - co najmniej 1,1 długości ciała cielęcia mierzonej od czubka nosa do ogonowej krawędzi guza kulszowego + 50%
	Utrzymywane grupowo – powierzchnia kojca w przeliczeniu na jedną sztukę	1) 1,5m ² - dla cieląt o masie ciała do 150 kg; 2) 1,7m ² - dla cieląt o masie ciała powyżej 150 do 220 kg; 3) 1,8m ² - dla cieląt o masie ciała powyżej 220 kg.	1) 1,8m ² - dla cieląt o masie ciała do 150 kg; 2) 2m ² - dla cieląt o masie ciała powyżej 150 do 220 kg; 3) 2,2m ² - dla cieląt o masie ciała powyżej 220 kg.	1) 2,3m ² - dla cieląt o masie ciała do 150 kg; 2) 2,6m ² - dla cieląt o masie ciała powyżej 150 do 220 kg; 3) 2,7m ² - dla cieląt o masie ciała powyżej 220 kg.
OPASY (**)				
2.	Utrzymywane bez uwięzi wolnostanowiskowo bez wydzielonych legowisk na ściółce – powierzchnia w przeliczeniu na jedną sztukę	bydło opasowe o masie ciała do 300 kg - co najmniej 1,6 m ² ;	bydło opasowe o masie ciała do 300 kg - co najmniej 1,9m ²	bydło opasowe o masie ciała do 300 kg - co najmniej 2,4m ²
		bydło opasowe o masie ciała powyżej 300 kg - co najmniej 2,2m ² ;	bydło opasowe o masie ciała powyżej 300 kg - co najmniej 2,6m ²	bydło opasowe o masie ciała powyżej 300 kg - co najmniej 3,3m ²
	Utrzymywane bez uwięzi wolnostanowi- skowo, bez wydzielo- nych legowisk i ściółki	bydło opasowe o masie ciała do 300 kg - co najmniej 1,3m ² bydło opasowe o masie ciała powyżej 300 kg - co najmniej 1,8m ²	bydło opasowe o masie ciała do 300 kg - co najmniej 1,6m ² bydło opasowe o masie ciała powyżej 300 kg - co najmniej 2,2m ²	bydło opasowe o masie ciała do 300 kg - co najmniej 2m ² bydło opasowe o masie ciała powyżej 300 kg - co najmniej 2,7m ²

WARIANT DOBROSTAN OWIEC

Zasady ogólne:

Wszystkim utrzymywanym w gospodarstwie zwierzętom z gatunku owca domowa zapewnia się:

- ☐ zwiększoną, co najmniej o 20% powierzchnię bytową w pomieszczeniach lub w budynkach,
- ☐ wypas lub dostęp do zewnętrznej powierzchni bytowej (pastwisko, wybieg lub okólnik) – co najmniej przez 120 dni w okresie pastwiskowym (od 1 kwietnia do 30 września).

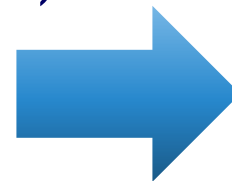
Lp	Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariancie
1.	Powierzchnia pomieszczenia dla owiec utrzymywanych pojedynczo powinna wynosić w przypadku utrzymywania:	
	samicy gatunku owca domowa w wieku powyżej 12 miesięcy	- co najmniej 2,16 m²
	samicy gatunku owca domowa w wieku powyżej 12 miesięcy z jagnięciem	co najmniej 2,5 m ² i dodatkowo co najmniej 0,7 m ² dla każdego następnego jagnięcia ssącego co najmniej 3 m² i dodatkowo co najmniej 0,84 m² dla każdego następnego jagnięcia ssącego
	samicy gatunku owca domowa w wieku od 6 do 12 miesięcy	co najmniej 1,5 m ² co najmniej 1,8 m²
	samca gatunku owca domowa w wieku powyżej 12 miesięcy(**)	co najmniej 3 m ² co najmniej 3,6 m²
	samca gatunku owca domowa w wieku od 6 do 12 miesięcy(**)	co najmniej 2 m ² co najmniej 2,4 m²
	samca gatunku owca domowa - skopka	co najmniej 0,8 m ² co najmniej 0,96 m²
2.	Powierzchnia pomieszczenia dla owiec utrzymywanych grupowo , w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić w przypadku utrzymywania:	
	samicy gatunku owca domowa w wieku powyżej 12 miesięcy	- co najmniej 1,2 m²
	samicy gatunku owca domowa w wieku powyżej 12 miesięcy z jagnięciem	co najmniej 1,5 m ² i dodatkowo co najmniej 0,5 m ² dla każdego następnego jagnięcia ssącego co najmniej 1,8 m² i dodatkowo co najmniej 0,6 m² dla każdego następnego jagnięcia ssącego
	samicy gatunku owca domowa w wieku od 6 do 12 miesięcy	co najmniej 0,8 m ² co najmniej 0,96 m²
	samca gatunku owca domowa w wieku powyżej 12 miesięcy(**)	co najmniej 2 m ² co najmniej 2,4 m²
	samca gatunku owca domowa w wieku od 6 do 12 miesięcy(**)	co najmniej 1,5 m ² co najmniej 1,8 m²
	samca gatunku owca domowa - skopka	co najmniej 0,6 m ² co najmniej 0,72 m²

WARIANT DOBROSTAN KÓZ

Wszystkim utrzymywanym w gospodarstwie zwierzętom z gatunku koza domowa zapewnia się:

- ☐ zwiększoną, co najmniej o 20% powierzchnię bytową w pomieszczeniach lub w budynkach,
- ☐ utrzymywanie bez uwięzi
- ☐ dostęp do zewnętrznej powierzchni bytowej (pastwisko, wybieg lub okólnik) – przez cały rok – o powierzchni zwiększonej co najmniej o 20%
- ☐ wypas co najmniej przez 120 dni w okresie pastwiskowym (od 1 kwietnia do 30 września).

Lp		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariancie
1.	Powierzchnia kojca w przypadku utrzymywania pojedynczego w przeliczeniu na jedną sztukę powinna wynosić w przypadku utrzymywania:		
	samicy gatunku koza domowa w wieku powyżej 12 miesięcy	co najmniej 1,5 m ²	co najmniej 1,8 m ²
	samicy gatunku koza domowa w wieku powyżej 12 miesięcy z kozłciem ssącym	co najmniej 1,5 m ² i dodatkowo co najmniej 0,3 m ² dla każdego następnego kozłcia ssącego	co najmniej 1,8 m ² i dodatkowo co najmniej 0,36 m ² dla każdego następnego kozłcia ssącego
	samca gatunku koza domowa w wieku powyżej 12 miesięcy	co najmniej 1,5 m ²	co najmniej 1,8 m ²
2.	samca gatunku koza domowa w wieku powyżej 12 miesięcy przeznaczonego do rozrodu	co najmniej 3 m ²	co najmniej 3,6 m ²
	Powierzchnia kojca w przypadku utrzymywania grupowego w przeliczeniu na jedną sztukę powinna wynosić w przypadku utrzymywania:		
	samicy gatunku koza domowa w wieku powyżej 12 miesięcy	co najmniej 1,5 m ²	co najmniej 1,8 m ²
	samicy gatunku koza domowa w wieku powyżej 12 miesięcy z kozłciem ssącym	co najmniej 1,5 m ² i dodatkowo co najmniej 0,3 m ² dla każdego następnego kozłcia ssącego	co najmniej 1,8 m ² i dodatkowo co najmniej 0,36 m ² dla każdego następnego kozłcia ssącego
	samca gatunku koza domowa w wieku powyżej 12 miesięcy	co najmniej 1,5 m ²	co najmniej 1,8 m ²
3.	samca gatunku koza domowa w wieku powyżej 12 miesięcy przeznaczonego do rozrodu	co najmniej 3 m ²	co najmniej 3,6 m ²
	samicy lub samca od odsadzenia do osiągnięcia dojrzałości płciowej tj. do ukończenia 12 miesięcy.	co najmniej 1 m ²	co najmniej 1,2 m ²
	Powierzchnia wybiegu w przeliczeniu na jedną sztukę powinna wynosić w przypadku utrzymywania:		
3.	wszystkie grupy technologiczne z gatunku koza poza samcem w wieku powyżej 12 miesięcy, w tym również samcem w tym wieku przeznaczonym do rozrodu	co najmniej 4 m ²	co najmniej 4,8 m ²
	samca gatunku koza domowa w wieku powyżej 12 miesięcy, w tym również samca w tym wieku przeznaczony do rozrodu	co najmniej 6 m ²	co najmniej 7,2 m ²

KONIE

WARIANT DOBROSTAN KONI UTRZYMYWANYCH W POMIESZCZENIACH LUB W BUDYNKACH

Zasady ogólne:

- ☐ na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach tego wariantu należy posiadać co najmniej 2 konie dorosłe w wieku co najmniej 24 miesiące lub klacz ze źrebięciem do ukończenia 12 miesiąca życia.

Wszystkim utrzymywanym w gospodarstwie zwierzętom z gatunku koń domowy zapewnia się:

- ☐ utrzymywanie bez uwięzi,
- ☐ w okresie pastwiskowym – wypas lub dostęp do powierzchni zewnętrznych co najmniej przez 140 dni (min. przez 6 godz. dziennie),
- ☐ poza okresem pastwiskowym – dostęp do powierzchni zewnętrznych lub do bieżalni w budynku lub w pomieszczeniu przez min. 2 godziny dziennie o powierzchni w przypadku:
 - ✓ koni dorosłych/młodzieży – 70 m²/szt.;
 - ✓ klaczy ze źrebięciem – 85 m²/szt.
- ☐ powierzchnię zwiększoną co najmniej o 20% boksów lub w przypadku utrzymywania wolnostanowczo www.gov.pl/web/arimr pomieszczeniach lub w budynkach

OPIS WARIANTÓW

Lp		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariantcie
1.	Powierzchnia boksu	<u>konie dorosłe</u>, których wysokość w kłębie wynosi do 1,47 m - co najmniej 6 m²; <u>konie dorosłe</u>, których wysokość w kłębie wynosi powyżej 1,47 m - co najmniej 9 m²; <u>klacz ze źrebciem</u> - co najmniej 12 m².	<u>konie dorosłe</u>, których wysokość w kłębie wynosi do 1,47 m - co najmniej 7,2 m²; <u>konie dorosłe</u>, których wysokość w kłębie wynosi powyżej 1,47 m - co najmniej 10,8 m²; <u>klacz ze źrebciem</u> - co najmniej 14,4 m².
2.	Powierzchnia w przypadku utrzymywania w systemie wolnostanowiskowym bez uwięzi	<u>konie dorosłe lub młodzież po odsadzeniu od matki</u> - co najmniej 10 m²; <u>klacz ze źrebciem</u> - co najmniej 12 m².	<u>konie dorosłe lub młodzież po odsadzeniu od matki</u> - co najmniej 12 m²; <u>klacz ze źrebciem</u> - co najmniej 14,4 m².

WARIANT DOBROSTAN KONI W SYSTEMIE OTWARTYM

Zasady ogólne:

- ☐ na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach tego wariantu należy posiadać co najmniej 2 konie dorosłe w wieku co najmniej 24 miesiące lub klacz ze źrebięciem do ukończenia 12 miesiąca życia.
- ☐ do płatności nie kwalifikują się konie utrzymywane w dzikich lub półdzikich warunkach na obszarach parku narodowego albo parku krajobrazowego.

WARIANT DOBROSTAN KONI W SYSTEMIE OTWARTYM

Wszystkim utrzymywanym w gospodarstwie zwierzętom z gatunku koń domowy zapewnia się:

- ☐zadaszenie o powierzchni pozwalającej na jednoczesne przebywanie wszystkich koni pod tym zadaszeniem
- ☐ściółkę pod zadaszeniem
- ☐powierzchnię zewnętrzną zwiększoną co najmniej o 20% względem obowiązujących norm prawnych

OPIS WARIANTÓW

Lp		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariantcie
1.	Powierzchnia w systemie otwartym	koń dorosły – 0,1 ha	koń** – 0,12 ha

Projekt Rozporządzenia Ministra Rolnictwa Rozwoju wsi z dnia2024 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach schematów na rzecz dobrostanu zwierząt w ramach planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027

w § 10:

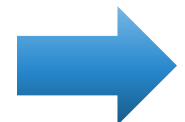
dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

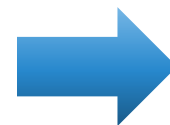
„6. W odniesieniu do rolnika, który realizuje wariant, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 12, i w okresie realizacji tego wariantu utrzymuje ogierey w pomieszczeniach lub budynkach, przepis www.gov.pl/web/arimr t 4 i 5 stosuje się odpowiednio”:

WARIANT DOBROSTAN KUR NIOSEK

Zasady ogólne:

- ☐ posiadanie numeru zakładu drobiu nadanego przez ARiMR
- ☐ posiadanie kurnika na minimum 350 stanowisk,
- ☐ nieprzycinanie dziobów kurom nioskom w gospodarstwie
- ☐ zapewnienie utrzymywania bez klatek na ściółce

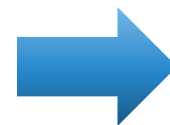

WARIANT DOBROSTAN KUR NIOSEK

Wszystkim kurom nioskom utrzymywanym w gospodarstwie zapewnia się:

- ☐ zwiększoną powierzchnię bytową w kurniku
- ☐ zwiększoną dostępność gniazd
- ☐ dłuższą grzędę
- ☐ stały dostęp do materiałów lub przedmiotów absorbujących uwagę kur niosek, nieszkodliwych dla ich zdrowia.

Lp		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariantcie
1.		utrzymanie klatkowe utrzymanie bez klatek	utrzymanie bez klatek
W przypadku utrzymywania kur niosek bez klatek			
2.	Obsada	max 9 szt./m ²	max 7 szt./m ²
3.	Gniazdo pojedyncze lub grupowe	max 7 kur niosek/gniazdo max 120 kur niosek/m ²	max 5 kur niosek/gniazdo max 96 kur niosek/m ²
4.	Grzęda	co najmniej 0,15 m x liczba kur niosek	co najmniej 0,2 m x liczba kur niosek
5.	Inne	w celu przeciwdziałania wydziobywaniu piór i kanibalizmowi możliwe jest przycinanie dziobów przed ukończeniem 10 dnia życia	zakaz przycinania dziobów
		-	zapewnienie stałego dostępu do materiałów lub przedmiotów absorbujących uwagę o jakości niewywołującej szkodliwego wpływu na zdrowie

WARIANT DOBROSTAN KURCZĄT BROJLERÓW

Zasady ogólne:

- ☐ posiadanie numeru zakładu drobiu nadanego przez ARiMR
- ☐ posiadanie kurnika na minimum 500 stanowisk

Wszystkim kurczętom brojlerom utrzymywanym w gospodarstwie zapewnia się:

- ☐ zwiększoną powierzchnię bytową w kurniku
- ☐ co najmniej 6 godzin nieprzerwanej ciemności podczas doby
- ☐ stały dostęp do materiałów lub przedmiotów absorbujących uwagę kurcząt brojlerów, nieszkodliwych dla ich zdrowia.

Lp		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariantcie
Utrzymywanie kurcząt brojlerów			
1.	Obsada	max 33 kg/m ²	max 30 kg/m ² i nie więcej niż 20 szt./m ²
2.	Inne	w okresie 7 dni od dnia umieszczenia kurcząt brojlerów w kurniku, a także w okresie 3 dni przed przewidywanym dniem ich uboju oświetlenie dostosowuje się do 24-godzinnego rytmu, z okresami zaciemnienia trwającymi co najmniej 6 godzin ogółem i co najmniej z jednym okresem nieprzerwanego zaciemnienia trwającym przynajmniej 4 godziny, z wyłączeniem okresów przyciemniania	zapewnienie co najmniej 6 godzin nieprzerwanej ciemności podczas doby
		-	zapewnienie stałego dostępu do materiałów lub przedmiotów absorbujących uwagę kurcząt brojlerów, nieszkodliwych dla ich zdrowia

WARIANT DOBROSTAN INDYKÓW UTRZYMANYCH Z PRZEZNACZENIEM DO PRODUKCJI MIĘSA

Zasady ogólne:

- ☐ posiadanie numeru zakładu drobiu nadanego przez ARiMR,
- ☐ posiadanie pomieszczenia na minimum 100 stanowisk

Wszystkim indykom utrzymywanym w gospodarstwie z przeznaczeniem do produkcji mięsa zapewnia się:

- ☐ zwiększoną powierzchnię bytową w pomieszczeniu lub w budynku,
- ☐ co najmniej 8 godzin nieprzerwanej ciemności podczas doby,
- ☐ stały dostęp do www.gov.pl/web/arimr lub przedmiotów absorbujących uwagę indyków nieszkodliwych dla

OPIS WARIANTÓW

Lp		Obowiązujące normy prawne*	Wymogi w wariancie
Utrzymywanie indyków bez klatek			
	Obsada	max 57 kg/m ²	max 50 kg/m ²
	Inne	-	zapewnienie co najmniej 8 godzin nieprzerwanej ciemności podczas doby
		-	zapewnienie stałego dostępu do materiałów lub przedmiotów absorbujących uwagę indyków nieszkodliwych dla ich zdrowia

ROLNICTWO EKOLOGICZNE

Rolnicy utrzymujący zwierzęta w systemie ekologicznym (co musi być potwierdzone przez jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym), mogą korzystać z ekoschematu – Dobrostan zwierząt na uproszczonych zasadach:

- ☐ brak konieczności sporządzania planu poprawy dobrostanu zwierząt
- ☐ brak konieczności prowadzenia rejestru/złożenia oświadczenia wypasu w przypadku Wariantu Dobrostan krów mlecznych

ROLNICTWO EKOLOGICZNE

Wsparcie za:

- 1) praktykę – zwiększona co najmniej o 20% powierzchnia bytowa w pomieszczeniach lub w budynkach – w przypadku wariantu Dobrostan loch, wariantu Dobrostan tuczników, wariantu Dobrostan krów mamek utrzymywanych w pomieszczeniach lub w budynkach oraz wariantu Dobrostan opasów;
- 2) praktykę – zwiększona co najmniej o 20% powierzchnia bytowa w pomieszczeniach lub w budynkach i praktykę wypasu – w przypadku wariantu Dobrostan krów mlecznych;
- 3) Warianty: Dobrostan krów mamek utrzymywanych w systemie otwartym, Dobrostan owiec, Dobrostan kur niosek, Dobrostan kurcząt brojlerów, Dobrostan indyków utrzymywanych z przeznaczeniem do produkcji mięsa, Dobrostan koni utrzymywanych w systemie otwartym, Dobrostan koni utrzymywanych w pomieszczeniach lub w budynkach, Dobrostan kóz.

W PRZYPADKU, GDY JEST ZAINTERESOWANIE PŁATNOŚCIAMI W ZAKRESIE
POZOSTAŁYCH PRAKTYK W ODNIESIENIU DO ŚWIŃ I BYDŁA – REA
JE SIĘ NA ZASADACH OGÓLNYCH.

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Dziękuję za uwagę

Izabela Itrich-Hopa